

**KĖDAINIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽILVITIS“
DIREKTORIAUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VAIKŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO
TVIRTINIMO IR SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJŲ TVIRTINIMO**

2024 m. d. Nr. V-
Kėdainiai

Vadovaudamasi „Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ĮSAK-330 ir Kėdainių lopšelio-darželio „Žilvitis“ nuostatų, patvirtintų Kėdainių r. savivaldybės tarybos 2021 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. TS-252 13 punktu,

t v i r t i n u: Kėdainių lopšelio-darželio „Žilvitis“ vaikų turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašą su visais priedais.

Direktorė

Audra Pakštienė

KĖDAINIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽILVITIS“ VAIKŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kėdainių lopšelio-darželio „Žilvitis“ Vaikų turizmo renginių organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vaikų turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų) organizavimo tvarką, parengtą vadovaujantis „Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ĮSAK-330, 2017 m. balandžio 24 d. įsakymo Nr. V-267 redakcija.

2. Aprašo tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių vaikų saugumą.

3. Aprašas taikomas Kėdainių lopšelio-darželio „Žilvitis“ ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus grupių vaikams ir mokytojams, organizuojantiems ir vykdančioms turizmo renginius Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų.

4. Vaikų grupės, naudodamosi visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

vaikų turizmo renginys – trumpalaikė neformaliojo švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos) dalis (ekskursijos, išvykos, sąskrydžiai, žygiai, varžybos, turistinė stovykla, įvairūs vykimai (į konkursus, olimpiadas, konferencijas ir kt.), vykdoma keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

ekskursija trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, t. y. turintis pažymėjimą, kad **gali dirbti vaikų turizmo renginių vadovu**, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

6. Žygio, ekskursijos, išvykos programą rengia mokytojas, turizmo renginio vadovas.

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

7. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

7.1. visiems lopšelio-darželio ugdytiniais ne daugiau kaip 4 valanda trunkančiuose turizmo renginiuose;

7.2. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;

8. Vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų ar teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą (2 priedas).

9. 15-os vaikų grupei, dalyvaujančiai trumpalaikiuose turizmo renginiuose Kėdainių miesto teritorijoje, skiriamas 1 turizmo renginio vadovas, kuris privalo turėti pažymėjimą, liudijantį apie įgytą turizmo renginio vadovo kvalifikaciją ir 1 lydintis asmuo.

10. Vaikų grupei, kurioje yra nuo 15 iki 25 vaikų, dalyvaujančiai trumpalaikiuose turizmo renginiuose Kėdainių savivaldybės teritorijoje, skiriami ne mažiau kaip 2 turizmo renginio vadovai, iš kurių bent vienas privalo turėti pažymėjimą, liudijantį apie įgytą turizmo renginio vadovo kvalifikaciją ir 1 lydintis asmuo.

11. Vaikų grupei, dalyvaujančiai turizmo renginiuose už Kėdainių savivaldybės ribų, skiriami ne mažiau kaip 2 turizmo renginio vadovai, turintys pažymėjimą, liudijantį apie įgytą turizmo renginio vadovo kvalifikaciją.

12. Lopšelio-darželio direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

12.1. tvirtina turizmo renginių programą ir dalyvių sąrašą;

12.2. įsakymu skiria turizmo renginio vadovus ir lydinčius asmenis;

12.3. užtikrina, kad turizmo renginių vadovai būtų atestuoti teisės aktų nustatyta tvarka;

12.4. padeda pasirengti turizmo renginiui;

12.5. atsako už pasirengimą turizmo renginiui, jo eigą ir pedagoginius rezultatus;

12.6. nustato turizmo renginių vadovo(-ų) pareigas;

12.7. už gerą programos vykdymą gali paskatinti turizmo renginio vadovą ir vaikus;

12.8. už programos vykdymo pažeidimus turizmo renginio vadovą gali nubausti drausmine tvarka.

13. Turizmo renginio vadovas, užtikrindamas turizmo renginių vaikų saugumą:

13.1. rengdamas žygio, ekskursijos, išvykos programą numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą);

13.2. supažindina turizmo renginio narius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos reikalavimais.

13.3. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa užtikrina vaikų saugą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

13.4. atsako už pasirengimą turizmo renginiui, programą, eigą ir pedagoginius rezultatus ir renginio aprašymą, jo pateikimą per 3 dienas po išvykos;

13.5. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

14. Turizmo renginiuose dalyvaujantys vaikai privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus.

15. Turizmo renginio vadovas apie vykdomą turizmo renginį raštu informuoja vaikų tėvus prieš 3 dienas ir gauna rašytinį tėvų sutikimą dėl vaiko dalyvavimo numatytame renginyje.

16. Tėvai, kurie nesutinka, kad jų vaikas dalyvautų vykdomajame turizmo renginyje, informuoja grupės mokytoją (žodžiu, elektronine žinute ar kt.) ir turizmo renginio dieną nedalyvauja ugdymo procese.

17. Turizmo renginio metu turizmo renginio **vadovas atsako už vaikų saugumą**:

17.1. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa *užtikrina vaikų saugą* renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

17.2. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičia maršrutą, *sustabdo arba nutraukia* turizmo renginio vykdymą.

IV. RENGINIŲ PROGRAMŲ FINANSAVIMAS

18. Turizmo renginiai finansuojami teisės aktų nustatyta tvarka.

**KĖDAINIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽILVITIS“
TURIZMO RENGINIO PROGRAMA**

Turizmo renginio tipas _____

Data _____ Kur vyksta _____

Išvykimo laikas _____ Parvykimo laikas _____

Grupė _____

Vaikų amžius _____ Vaikų skaičius _____

Turizmo renginio vadovo kontaktai _____

Renginio tikslas _____

Renginio vadovai:

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

**KĖDAINIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽILVITIS“
TURIZMO RENGINIO DALYVIŲ SĄRAŠAS**

Turizmo renginio tipas _____

Data _____ Vieta _____

Išvykimo laikas _____ Parvykimo laikas _____

Grupė _____

Vaikų amžius _____ Vaikų skaičius _____

Turizmo renginio vadovų kontaktai _____

Tėvų (globėjų) sutikimas dėl vaiko dalyvavimo turizmo renginyje:

Eil. nr.	Vaiko vardas, pavardė	Parašas	Vieno iš tėvų (globėjų) Vardas, pavardė	Kontaktai
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

Turizmo renginio vadovai:

(pareigos) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė) _____

VAIKŲ TURIZMO RENGINIO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA

1. BENDROJI DALIS

1. Saugos ir sveikatos instrukcija (toliau – Instrukcija) yra Kėdainių lopšelio-darželio „Žilvitis“ (toliau – lopšelis-darželis) dokumentas, nusakantis ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo vaikų (toliau - ugdytinių) jų veiklos ir elgesio reikalavimus turizmo renginių metu, kad nebūtų padaryta žala ugdytinių saugai, sveikatai ir gamtai.

2. Instrukcija nusako su ugdytinių veikla susijusius pavojus ir reikalauja griežtai laikytis saugos priemonių, elgesio taisyklių, etiketo reikalavimų kiekviename turizmo renginio etape.

3. Ugdytiniai ir jų tėvai (globėjai) supažindinami su saugos ir sveikatos instrukcijomis ne vėliau kaip dieną prieš išvyką.

4. Turizmo renginio organizatorius atsako už vaikų gyvybę ir saugumą turizmo renginio metu.

2. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI TURIZMO RENGINIO METU SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

5. Neatsargus elgesys, galintis sukelti eismo įvykį, laukiant transporto priemonės (autobuso ir pan.) ar joje. Saugos priemonė – laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų transporto priemonėje (autobuse ir pan.).

6. Traumos ir sužalojimai dėl eismo įvykio. Saugos priemonės – instruktažas apie saugų elgesį gatvėse, nuolatinis ugdytinių stebėjimas išvykos metu.

7. Traumos ir sužalojimai ne dėl eismo įvykio. Saugos priemonė – instruktažas apie saugų elgesį kitose aplinkose (skendimas, nudegimas, įgėlimas ir pan.), prevencinės priemonės, nuolatinis ugdytinių stebėjimas.

8. Skrandžio negalavimai. Saugos priemonė – išankstinis pokalbis apie taisyklingą maisto produktų pasirinkimą išvykai.

9. Saulės smūgis, nušalimai. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirinkti atitinkama apranga ir galvos apdangalu.

3. VEIKSMAI PRIEŠ TURIZMO RENGINĮ

10. Mokytojas teikia prašymą „Dėl išvykos organizavimo“ ir Vaikų turizmo renginio programą (priedas Nr. 1), suderintą su direktoriaus pavaduotoju ugdymui, darželio direktoriui.

11. Ugdytinių tėvų informavimas/sutikimas apie numatomos išvykos tikslus, maršrutą, išvykimo ir atvykimo laiką ir vietą, vaikų maitinimą, kelionės išlaidas – Turizmo renginio dalyvių sąrašas – tėvų (globėjų) sutikimas dėl vaiko dalyvavimo turizmo renginyje patvirtintas tėvų (globėjų) parašu (priedas Nr.2).

12. Ugdytiniai supažindinami su instrukcija (Priedas Nr. 3).

13. Direktorius tvirtina programą (priedas Nr. 2), nustato turizmo renginio vadovo pareigas.

4. VEIKSMAI TURIZMO RENGINIO METU

14. Laikomasi turizmo renginio vadovo nurodymų ir saugos reikalavimų.

15. Teikiama informacija vaikams apie atvykimo į punktus laiką, susirinkimo vietas.

16. Stebima, kad ugdytiniai neatsiskirtų nuo grupės.

17. Skiriamas laikas ugdytinių maitinimuisi.
18. Esant reikalui suteikiama pirmoji pagalba.

5. SAUGAUS ELGESIO INSTRUKCIJOS

19. Ugdytinių vykimo autobusu saugaus elgesio instrukcija:

19.1. Autobuso reikia laukti lopšelio-darželio kieme, o jam atvykus - nebėgti. Įlipant ir išlipant nesistumdyti, laikytis eilės.

19.2. Laikytis saugaus elgesio taisyklių transporto priemonėse: draudžiama triukšmauti, vaikščioti, iškišti rankas, mojuoti, rodyti gestus kitiems eismo dalyviams, persisverti pro važiuojančios transporto priemonės langą, važiuojant atidarinti duris, išlipus iš transporto priemonės iškart bėgti per gatvę.

19.3. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.

20. Ugdytinių elgesio muziejuose ir parodose instrukcija:

20.1. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.

20.2. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu, nors ir būtų neįdomu.

20.3. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.

20.4. Be grupės vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.

20.5. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti grupės vadovą.

21. Ugdytinių elgesio prie vandens telkinių instrukcija:

21.1. Laikytis maudymosi atvirose telkiniuose, plaukimo įvairiomis vandens transporto priemonėmis taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).

21.2. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.

21.3. Maudomasi tik turizmo renginio vadovui leidus ir jam stebint.

21.4. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai. Maudymosi metu turizmo renginio vadovui reikia būti labai atidžiam.

21.5. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.

21.6. Paplūdimio ir maudymosi ribos vaikams turi būti specialiai pažymėtos. Gylis maudymosi vietoje turi būti ne didesnis kaip 0,7 metro ikimokyklinio amžiaus vaikams ir vaikams, nemokantiems plaukti. nuo 0,7 metro.

21.7. Maudytis rekomenduojama saulėtą, nevėjuotą dieną, esant ne žemesnei kaip +20° C oro temperatūrai, jei vaikai maudosi pirmą kartą. Jeigu vaikai jau yra maudęsi, galima leisti maudytis esant ne žemesnei kaip +16° C vandens temperatūrai. Maudymosi trukmė nuo 7 iki 30 min.

21.8. Kategoriškai draudžiama renginio dalyviams nardyti, šokinėti nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant ar tamsiu paros metu.

21.9. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų.

21.10. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m. nuo medžių.

21.11. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.

21.12. Laikytis saugaus elgesio taisyklių gamtoje: atsargiai elgtis su aštriais daiktais, nesistumdyti, nelaipioti į medžius.

21.13. Priklausomai nuo meteorologinių sąlygų pasirūpinti atitinkama apranga ir galvos apdangalu. Saulės procedūros sveikiausios iki 11 val. ir po 16 val. Saulės procedūrų metu vaikai turi būti su kepuraitėmis ar skarelėmis.

21.14. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.

22. Ugdytinių elgesio vandens parkuose/baseinuose instrukcija:

22.1. Susipažinti ir laikytis maudymosi vandens parkuose, baseinuose vidaus taisyklių, pasirūpinti reikiamomis saugos vandenyje priemonėmis (gelbėjimosi ratais, liemenėmis).

22.2. Saugumo reikalavimai - laikytis atsargumo priemonių atrakcijų metu.

23. Ugdytinių elgesio mieste, didmiestyje instrukcija:

- 23.1. Neatsilikti nuo grupės ir vadovo.
- 23.2. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
- 23.3. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
- 23.4. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriškai atsisakyti nepažįstamų žmonių siūlomos pagalbos.
- 23.5. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).
- 23.6. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Privaloma segėti atšvaitus.
- 23.7. Buitines atliekas mesti į tam skirtas vietas.
- 24. Ugdytinių elgesio ledo arenoje, nuotykių parke instrukcija:**
- 24.1. Įvertinti savo čiuožimo ant ledo gebėjimus, laikytis saugaus atstumo nuo kitų čiuožėjų.
- 24.2. Laikytis instruktorių nurodytų reikalavimų.
- 25. Ugdytinių elgesio varžybose instrukcija:**
- 25.1. Laikytis saugaus eisimo, elgesio viešojoje vietoje reikalavimų.
- 25.2. Vykdyti varžybų organizatorių nurodymus.
- 25.3. Be vadovo leidimo nepasisalinti iš varžybų vykdymo vietos.
- 25.4. Vykimo į varžybas metu būti drausmingiems.
- 25.5. Varžybų metu pasijutus blogai informuoti vadovą.
- 26. Ugdytinių elgesio keliaujant laivais ir keltais instrukcija:**
- 26.1. Prieš kelionę laivu ar keltu pasirūpinti asmenine vaistinėle.
- 26.2. Plaukiant laivu ar keltu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir laivo įgulos reikalavimų.
- 26.3. Visos kelionės metu būti drausmingiems ir mandagiems.
- 26.4. Pasijutus blogai, pranešti grupės vadovui.
- 26.5. Be vadovo leidimo negalima pasitraukti iš grupės.
- 26.6. Visur ir visada būti punktualiems, atidžiai klausyti grupės vadovo nurodymų ir juos vykdyti.
- 26.7. Nelipti į laivą, kol grupės vadovas nepasakys, kad leidžiama lipti.
- 26.8. Būtina atidžiai išklausti keleiviams teikiamą informaciją, nurodymus kelionės metu ir juos vykdyti.
- 26.9. Draudžiama lakstyti, bereikalingai vaikščioti laive, garsiai kalbėti, garsiai juoktis ar triukšmauti.
- 26.10. Reikia būti drausmingiems, kultūringiems, paslaugiams savo grupės nariams, pagyvenusiems žmonėms, seneliams ir neįgaliesiems, mažiems vaikams, aptarnaujančiam personalui laukimo salėse kelionės metu.
- 27. Ugdytinių elgesio koncerte, teatre instrukcija:**
- 27.1. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu.
- 27.2. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.
- 27.3. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.
- 27.4. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti grupės vadovą.
- 27.5. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
- 27.6. Renginyje neatsiskirti nuo draugų.
- 27.7. Po pertraukos nevėluoti į antrąją renginio dalį.
- 28. Ugdytinių elgesio olimpiadose, konkursuose instrukcija:**
- 28.1. Vykdyti organizatorių nurodymus.
- 28.2. Netrukdyti kitiems olimpiados, konkurso dalyviams.
- 29. Ugdytinių elgesio gamtoje instrukcija:**
- 29.1. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos, nešiukšlinti.
- 29.2. Jei nėra įrengtų laužaviečių, laužui reikia pasirinkti tinkamą, atvirą vietą, nepalikti degančio laužo, žarijas užpilti žemėmis ar vandeniu, sutvarkyti laužavietę.
- 29.3. Nesilankyti vietose, kur vyksta miško ruošimo darbai.

29.4. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.

29.5. Negalima naikinti ir gadinti poilsiviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, kvartalinių stulpų, riboženklų ir kt.

6. VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

30. Suteikiama pirmoji pagalba.

31. Esant reikalui kviečiama greitoji pagalba, policija.

32. Apie įvykį informuojami lopšelio-darželio administracija ir ugdytinių tėvai (globėjai).

33. Susidarius situacijai, keliančiai grėsmę vaikų saugai, keičiamas maršrutas arba turizmo renginys nutraukiamas.

6. VEIKSMAI PO TURIZMO RENGINIO

34. Ugdytiniai po turizmo renginio palydimi į galutinę – atvykimo vietą.

35. Įvertinamas ugdytinių elgesys ir saugos bei sveikatos instrukcijos laikymasis turizmo renginio metu.

36. Turizmo renginio rezultatai aptariami su vaikais.

37. Apie pažeidimus (jeigu jų buvo) informuojami tėvai ir lopšelio-darželio administracija.